

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ ДЕРМАТОЛОГІЇ ТА ВЕНЕРОЛОГІЇ НАМН УКРАЇНИ»

Введено в дію наказом
директора ДУ «ІДВНАМНУ»
від 17 листопада 2022 року № 58/1

Ухвалено та затверджено рішенням
Вченої ради від 10 листопада 2022 року

Директор

проф. Яніна КУТАСЕВИЧ

ПОЛОЖЕННЯ

**про порядок реалізації права на академічну мобільність в
ДУ «ІНСТИТУТ ДЕРМАТОЛОГІЇ ТА ВЕНЕРОЛОГІЇ НАМН УКРАЇНИ»**

ХАРКІВ

Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність (далі - Положення) розроблено з метою врегулювання порядку реалізації права на академічну мобільність в ДУ «Інституті дерматології та венерології НАМН України» (далі – ДУ «ІДВНАМНУ») відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»; Положення про навчання студентів та аспірантів, стажування наукових і науково-педагогічних працівників у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах за кордоном, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2011 р. № 411 (зі змінами і доповненнями); Наказу Міністерства охорони здоров'я України від 1 грудня 2014 р. № 910 «Про вдосконалення координації діяльності у сфері зовнішніх відносин МОЗ України, центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра охорони здоров'я України та підприємств, установ і організацій, що належать до сфери управління МОЗ України»; «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», затвердженого Постановою Кабінету міністрів України №579 від 12 серпня 2015 р.; Постанови Кабінету міністрів України №599 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо врегулювання питань академічної мобільності» від 13 травня 2022 р.; інших нормативно-правових актів у галузі вищої освіти.

Академічна мобільність передбачає реалізацію завдань та загальних правил забезпечення права на академічну мобільність у відповідності до основних принципів Спільної декларації міністрів освіти Європи «Європейський простір у сфері вищої освіти», вчиненої у м. Болоньї 19 червня 1999 р. (Болонська декларація). Організація академічної мобільності здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії базується на ключових особливостях та ключових документах Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС).

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення регламентує діяльність ДУ «Інститут дерматології та венерології НАМН України» в сфері організації академічної мобільності як засобу реалізації освітнього та наукового співробітництва Інституту за кордоном та в Україні.

1.2 У цьому Положенні терміни вживаються у такому значенні:

- академічна мобільність – це можливість учасників освітнього та наукового процесу навчатися, викладати, стажуватися чи провадити наукову діяльність в іншому закладі вищої освіти (далі - ЗВО), науковій установі на території України чи поза її межами;

- кредитна академічна мобільність – навчання у ЗВО, відмінному від постійного місця навчання учасника освітнього процесу, з метою здобуття

кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі ЄКТС) та/або відповідних компетентностей,

- європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) - система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів. Система обліковується у кредитах ЄКТС.

1.3. Академічна мобільність здобувачів наукового ступеня, а також науково-педагогічних, наукових, інших працівників наукових установ поділяється на:

1) за місцем реалізації права на академічну мобільність:

-внутрішню, що передбачає виконання програми академічної мобільності українським учасником в іншій українській науковій установі.

-міжнародну, що передбачає навчання, виконання програми академічної мобільності українським учасником в іноземній науковій установі або іноземного учасника - в українській науковій установі;

2) за сферою діяльності: освітню та наукову;

3) за способом реалізації: очну; дистанційну; змішану.

1.4. Освітня академічна мобільність за процедурою визнання результату програми академічної мобільності поділяється на:

- кредитну, що передбачає навчання українського учасника в іноземній або українській науковій установі або іноземного учасника в українській науковій установі з метою досягнення результатів навчання та/або відповідних компетентностей, що будуть визнані в українському (для українського учасника) або іноземному (для іноземного учасника) науковій установі;

- ступеневу, що передбачає навчання українського учасника в іноземній або українській науковій установі або іноземного учасника в українській науковій установі за узгодженими між ними освітніми (освітньо-професійними) програмами.

1.5. Формами академічної мобільності для учасників академічної мобільності, які здобувають освітньо-науковий ступінь доктора філософії, доктора наук; науково-педагогічних і наукових працівників ДУ «ІДВНАМНУ» є:

- участь у програмах кредитної академічної мобільності

- участь у спільних освітніх та/або наукових проєктах;

- наукове дослідження;

- наукове стажування;

- підвищення кваліфікації;

- інші форми (участь у семінарах, конференціях, виступи та публікації)

1.6 Підставами для здійснення академічної мобільності учасників освітнього процесу ІДВНАМНУ вважаються:

- міжнародні договори про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародні програми та проекти, договори про співробітництво інституту з іноземними та вітчизняними ЗВО/ науковими установами та їх основними структурними підрозділами;

- власна ініціатива учасника освітнього процесу, підтримана адміністрацією ІДВНАМНУ, на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.

1.7. Не може брати участь у програмі академічної мобільності наукова установа з іноземними інвестиціями держави, визнаної в установленому порядку державою-агресором або державою-окупантом, або наукова установа, зареєстрована на території такої держави, або кінцевий бенефіціарний власник є резидентом держави-агресора або держави-окупанта, або у разі, коли іноземна наукова установа має постійне місцезнаходження на території держави-агресора, держави-окупанта або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать У країні. Не можуть брати участь у програмі академічної мобільності в ІДВНАМНУ громадяни держави, визнаної в установленому порядку державою-агресором або державою-окупантом, або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні.

II Цілі та завдання академічної мобільності аспірантів, докторантів, науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників.

Програма академічної мобільності здійснюється з метою інтеграції України в Європейський простір вищої освіти та Європейський дослідницький простір.

2.1. Основними цілями програми академічної мобільності ДУ «ІДВНАМНУ»є:

- гармонізація освітніх стандартів наукових установ та закладів вищої освіти;

- підвищення ефективності наукових досліджень;

- поглиблення інтеграційних процесів з питань навчання і наукових досліджень.

- підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки здобувачів третього освітньо-наукового рівня (наукового ступеня), науково-педагогічних і наукових працівників ДУ «ІДВ НАМНУ»;

- обмін передовими практиками та досвідом у сферах освіти і науки;

-розвиток професійних навичок та особистісних якостей учасників академічної мобільності;

- збагачення індивідуального досвіду щодо інших моделей створення та поширення знань;

- залучення світового інтелектуального потенціалу до освітнього процесу в Інституті на основі двосторонніх та багатосторонніх угод про співробітництво зі встановленням внутрішніх та зовнішніх інтеграційних зв'язків;

- повноцінна інтеграція Інституту до світового освітянського й наукового простору.

2.2. Основними завданнями учасників програм академічної мобільності ДУ «ІДВНАМНУ» є:

- підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки, професійної майстерності учасників академічної мобільності;

-отримання міжнародного досвіду провадження викладацької, наукової, науково-технічної діяльності та доступу до європейської та світової дослідницької інфраструктури;

- реалізація спільних наукових, науково-технічних проєктів;

- підтримка соціальних, економічних, культурних, політичних взаємовідносин і зв'язків з іншими країнами;

- підвищення рівня володіння іноземними мовами.

ІІІ ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ ДУ «ІДВНАМНУ»

3.1. Організаційне забезпечення права на академічну мобільність (комунікацію, зокрема укладання угод із ЗВО/науковими установами, інформування про наявні програми академічної мобільності, надання методичної допомоги щодо оформлення документів для навчання за програмами академічної мобільності забезпечує відповідальний за міжнародні зв'язки ДУ «ІДВНАМНУ» (далі – ВМЗ).

3.2. Учасниками академічної мобільності відповідно до цього Положення можуть бути:

- аспіранти, докторанти;

- здобувачи наукового ступеня

- наукові і науково-педагогічні працівники.

- особи, які здобувають науковий ступінь за денною (очною) формою здобуття освіти (з відривом від виробництва) або працюють за основним місцем роботи в ДУ «ІДВНАМНУ» і які на умовах і в порядку, визначених цим Положенням, беруть участь у програмі академічної мобільності в іноземному або іншому українському ЗВО/науковій установі;

- громадяни України; іноземці та особи без громадянства; особи, яким надано статус закордонного українця;

- іноземці, особи без громадянства, які здобувають науковий ступінь або працюють в іноземному ЗВО/науковій установі, які беруть участь у програмі академічної мобільності в ДУ «ІДВ НАМНУ».

3.3. Право на академічну мобільність може бути реалізоване на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проектів, договорів про співробітництво між ДУ «ІДВ НАМНУ», або її основними структурними підрозділами, та вітчизняними або іноземними науковими установами (зкладами вищої освіти) та їх основними структурними підрозділами (далі — наукові установи, заклади вищої освіти — партнери), а також може бути реалізоване вітчизняним учасником освітнього процесу з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією, науковою частиною ДУ «ІДВ НАМНУ», в якій він навчається або постійно працює, на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.

3.4. Перед стажуванням за програмами академічної мобільності для аспірантів і докторантів формулюються обов'язкові завдання стажування, у тому числі – підготовка спільних проектів із закордонними установами, результати яких будуть мати практичне значення для подальшого розвитку міжнародної діяльності установи.

3.5. На період освітньої академічної мобільності особи, що уклали договори про навчання за програмою академічної мобільності:

- не відраховуються із складу здобувачів вищої освіти третього освітньо-наукового рівня на період реалізації права на академічну мобільність та обліковуються в Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

- зберігають за собою право на призначення академічної та/або соціальної стипендії незалежно від наявності в партнерському договорі та/або договорі академічної мобільності положення щодо фінансової підтримки ЗВО/наукової установи у грошовій та/або безгрошовій формі та її обсягів; інше соціальне забезпечення відповідно до законодавства. Стипендіальне забезпечення під час та після завершення участі у програмі академічної мобільності здійснюється відповідно до законодавства;

- мають право самостійного вибору додаткових освітніх компонентів (крім вивчення у ЗВО/науковій установі обов'язкових освітніх компонентів);

3.6. На період академічної мобільності українські учасники - науково-педагогічні, наукові та інші працівники зберігають на строк до:

- двох років – посаду за основним місцем роботи;

- шести місяців – оплату праці за основним місцем роботи в розмірі середньої заробітної плати відповідно до законодавства, якщо підтримка у

грошовій формі протягом усього терміну участі у програмі академічної мобільності у ЗВО/науковій установі не передбачена або передбачена в розмірі, що на дату укладення договору про академічну мобільність є меншою за розмір середнього прожиткового мінімуму в країні перебування.

Для підтвердження права на збереження заробітної плати на час участі в академічній мобільності науково-педагогічні, наукові та інші працівники подають у ВМЗ запрошення від ЗВО/наукової установи з інформацією про: а) наявність чи відсутність підтримки у грошовій формі у ЗВО/науковій установі; б) розмір підтримки у грошовій формі (якщо передбачена) та розмір середнього прожиткового мінімуму в країні перебування.

3.7. Тривалість участі у програмі (програмах) академічної мобільності для учасників академічної мобільності, які здобувають освітньо-науковий ступінь доктора філософії, науковий ступінь доктора наук або є науково-педагогічними, науковими, іншими працівниками ДУ «ІДВНАМНУ», не може перевищувати двох років поспіль.

3.8. Іноземні учасники – здобувачі наукового ступеня можуть бути зараховані до ДУ «ІДВНАМНУ» на навчання за рахунок грантів або коштів фізичних (юридичних) осіб, у тому числі міжнародних організацій, або на умовах безоплатного навчання в разі взаємного обміну із ЗВО/науковою установою на безоплатній основі здобувачами вищої освіти в разі, коли кількість таких іноземних учасників не перевищує кількості українських учасників і ця норма визначена партнерським договором. Іноземні учасники в частині наукової академічної мобільності мають права та обов'язки українських учасників (крім фінансового (стипендіального та іншого соціального) забезпечення).

3.9 Після повернення до ІДВНАМНУ учасники програми академічної мобільності упродовж трьох тижнів подають заступнику директора з наукової роботи звіт про стажування, що заслуховується на засіданні Вченої ради, а також копію документа, що засвідчує результати академічної мобільності (проходження навчання/ практики/ стажування (сертифікат , диплом, Transcript of Records)). Звіт за період мобільності має містити:

- опис освітньої та наукової роботи, здійсненої за час академічної мобільності (участь в заняттях, семінарах, конференціях, підготовлені наукові публікації тощо);
- формулювання перспектив подальшої співпраці з ЗВО/науковою установою, в якій відбулася академічна мобільність.

IV. ПРОЦЕДУР А ПРОВЕДЕННЯ КОНКУРСІВ НА УЧАСТЬ У ПРОГРАМАХ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

4.1 За домовленістю між учасниками академічної мобільності: здійснюється відбір учасників освітнього процесу для участі в програмах академічної мобільності; регламентується перелік вимог та документів, необхідних для підтвердження участі в програмі академічної мобільності, процедура і строк їх подання; визначаються етапи, фінансові умови, види та форми академічної мобільності, тривалість і зміст навчання та стажування у наукових установах, закладах вищої освіти — партнерах; визначаються умови визнання результатів навчання, стажування або проведення наукових досліджень та звітування наукових працівників.

4.2. Для участі в конкурсі здобувачам вищої освіти третього освітньо-наукового рівня необхідно до визначеного терміну подати такі документи англійською мовою:

- аплікаційну форму;
- резюме/ CV (формат Europass);
- фотокопію першої сторінки закордонного паспорту;
- довідку про навчання в аспірантурі ДУ «ІДВНАМНУ» відповідно до встановленого зразка;
- план навчання та дослідження (Learning Agreement) із зазначенням освітніх компонентів/ кількості кредитів ЄКТС, погоджений та підписаний здобувачем вищої освіти третього освітньо-наукового рівня;
- план стажування, погоджений та підписаний науковим керівником;
- скановані копії дипломів та додатків до дипломів;
- сертифікат про підтвердження знання іноземної мови не нижче рівня, визначеного в угоді. У разі відсутності сертифіката – Language Assessment Sheet, завірений викладачем іноземної мови та печаткою;
- рекомендаційний лист від наукового керівника;

4.3 Для участі в конкурсі науковим та іншим працівникам необхідно до визначеного терміну надати до ВМЗ такі документи англійською мовою:

- аплікаційну форму (Application Form);
- резюме / CV (рекомендовано формат Europass);
- фотокопію/скан першої сторінки закордонного паспорту;
- довідку з місця роботи згідно встановленого зразка, підписану керівником структурного підрозділу;
- план мобільності для викладання/стажування (Mobility Agreement for Teaching/Training), підписаний працівником;
- сертифікат про підтвердження знання іноземної мови не нижче рівня, вказаного в угоді. У разі відсутності сертифіката – Language Assessment Sheet, завірений викладачем іноземної мови та печаткою;
- мотиваційний лист.

4.4. Після отримання підтвердження/запрошення від ЗВО/наукової установи учасники програми оформляють договір академічної мобільності та наказ про скерування на навчання за програмою академічної мобільності або наказ про закордонне відрядження. Учасник програми мобільності несе відповідальність за вчасне оформлення відрядження за кордон, відповідно до термінів, вказаних у запрошенні.

4.5. Переможцем у конкурсі на здобуття права участі в академічній мобільності ДУ «ІДВНАМНУ» є особа, яка набрала більшу кількість балів за інших учасників конкурсу, виходячи з таких критеріїв:

4.5.1. Академічний профіль (максимум 12 балів). Якісна оцінка позицій резюме (CV), складеного за формою Europass: структурованість і деталізованість документу (2 бали); рівень професійної компетентності (1 бал); наявність розроблених та впроваджених англomовних курсів (1 бал); наявність публікацій, що входять до міжнародних наукометричних баз Scopus та/або Web of Science (2 бали); особистісні та лідерські якості, досвід міжкультурних комунікацій (2 бали); активна участь у навчальній, науковій, громадській чи іншій суспільно корисній діяльності (4 бали).

4.5.2. Знання іноземної мови (максимум 6 балів). Оцінюється на підставі офіційного сертифіката чи іншого офіційного документа (Language Assessment Sheet), що містить відомості про рівень володіння іноземною мовою. Рівень B1 - 1 бал, Рівень B2 - 2 бали, Рівень C1/C2 - 3 бали. Наявність визнаних на міжнародному рівні сертифікатів з мовної компетенції надає подвійну кількість балів з відповідного рівня знання мов.

4.5.3. Доцільність та мотивація (максимум 3 бали). Якісна оцінка мотиваційного листа: логічність, послідовність і повнота (1 бал); обґрунтування доцільності участі в програмі мобільності для співробітника і для інституту в цілому (1 бал); прагнення працювати для досягнення високих результатів (1 бал).

4.5.4. Mobility Agreement for Teaching/Training (максимум 3 бали). Якісна оцінка плану мобільності для викладання/стажування – 3 бали.

4.5.5. Лист підтримки від ЗВО/наукової установи – 6 балів.

4.5.6. Якщо два і більше працівники набрали однакову кількість конкурсних балів, то перевага надається кандидатам з наявним листом підтримки, другим критерієм є рейтинговий бал за план мобільності для викладання/стажування, третім – мовна компетенція.

V. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

5.1. Участь здобувачів третього освітньо-наукового рівня, наукових, науково-педагогічних, та інших працівників у програмах академічної

мобільності відбувається відповідно до фінансових умов програм або договорів із ЗВО/науковими установами, які включають відповідні статті про витрати.

5.2. Фінансування програм академічної мобільності може здійснюватися за рахунок:

- грантів національних і міжнародних організацій та приватних фондів;
- коштів, передбачених у державному (місцевому) бюджеті;
- коштів сторони, що приймає;
- особистих коштів суб'єктів академічної мобільності;
- інших джерел, не заборонених законодавством.

5.3. Іноземних здобувачів третього освітньо-наукового рівня, які реалізують право на академічну мобільність, можуть зараховувати на навчання до ДУ «ІДВНАМНУ»:

- за рахунок коштів міжнародних програм та організацій;
- за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб;
- на умовах безоплатного навчання у разі взаємного обміну здобувачами вищої освіти.

5.4 За здобувачами третього освітньо-наукового рівня вищої освіти на період навчання в іншому закладі вищої освіти, науковій установі - партнері на території України чи поза її межами зберігаються відповідно до укладеного договору про академічну мобільність місце навчання та виплата стипендії згідно із законодавством протягом навчання, стажування чи провадження наукової діяльності в іншому закладі вищої освіти, науковій установі - партнері на території України чи поза її межами, якщо стипендія не передбачена умовами академічної мобільності.

VI. Прикінцеві положення

6.1 Це положення вводиться в дію наказом директора інституту після затвердження Вченою радою.

6.2 Зміни та доповнення до даного положення вносяться Вченою радою та затверджуються шляхом видання наказу ДУ «ІДВНАМНУ» про внесення відповідних змін або затвердження нової редакції Положення про академічну мобільність наукових, науково-педагогічних працівників та здобувачів третього освітньо-наукового рівня (наукового ступеня) в ДУ «ІДВНАМНУ».

6.3 З моменту затвердження в установленому порядку нової редакції Положення про академічну мобільність наукових, науково-педагогічних працівників та здобувачів третього освітньо-наукового рівня (наукового ступеня) в ДУ «ІДВНАМНУ», попереднє Положення втрачає чинність.